

AKTUALNE.CZ

1. Raněná krajina: Osobité kouzlo hald, odkališť a dělnických kolonií na Ostravsku

23.06.2022 aktualne.cz - Tomáš Vocelka, Foto

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** Divadle (2); Jiřího (2); Myrona (2); Opera (2); divadlo; Moravskoslezské; Národní; Ostravě; ostravské; ostravském

Fotograf Jiří Žižka dlouhodobě dokumentuje krajinu a život lidí na Ostravsku a v Těšínském Slezsku. Jeho cílem je zachytit emoce míst poznamenaných těžbou, zaznamenat, jak se na nich zřije, a proniknout do vnitřního světa tamních lidí. Nyní své snímky vystavuje v Galerii Opera v **Divadle Jiřího Myrona** v Ostravě. K vidění tam jsou do 28. června.

Jiří Žižka je ostravský rodák a místní krajina poznamenaná těžbou uhlí a průmyslem ho zaujala už dávno. "Uhranula mě poetická kráska hald, výsypek a odkališť, ale nevnímal jsem ji pozitivně, vzbuzovala ve mně spíše nelibost," říká. V roce 2004 začal věnovat pozornost jiným tématům, ale slíbil si, že se k místní krajině zase vrátí.

Stalo se to v roce 2013, když se přestěhoval do Stonavy u Karviné. "Ocitl jsem se v dennodenním kontaktu s tímto kouskem světa a jeho obyvateli. A pochopil jsem, že zdaleka není tak osklivý a nepřívětivý, jak jsem jej vnímal dříve," vysvětluje fotograf. Znovu začal dokumentovat proměny kraje a výsledky své dlouhodobé práce nyní shrnul do souboru fotografií Fragmenty Těšínského Slezska a Ostravska, který je vystaven v **ostravské Galerii Opera**.

"Toužil jsem zachytit emoce zdejšího regionu i svoji individuální zkušenost s ním, zaznamenat zdejší život a proniknout do vnitřního světa místních lidí. Chtěl jsem vyjádřit obrazem svoje osobní pocity nejen z krajiny vnější, ale také z pomyslné krajiny vnitřní. Vizualizovat její necitlivou proměnu, která zasažla lidi v ní žijící," konstatuje Jiří Žižka.

Nachodil mnoho kilometrů kolem nekonečných potrubních rozvodů a postupně se tak sbližoval s tímto "zapovězeným územím". "Předmetem mého zájmu se postupně stávaly nejrušnější rozvaliny a rezidua, což, co dnes nazýváme vsudyprítomnou novou divočinou. Celou mou dosavadní tvorbu provází téma proměny krajiny, která je v jakémmsi výchozím stavu, a te

ma zanikající svět." Jiří Žižka se narodil v roce 1982 v Ostravě. Po absolvování střední školy se zaměřením na fotografii pokračoval ve studiu na Institutu tvůrčí fotografie při Slezské univerzitě v Opavě. "Svou uměleckou tvorbu začal pod vedením fotografa Vojtěcha Bartka, jak jinak než v Ostravě-Vítkovicích a Hrušově, kde se soustředil na mapování života v prostředí bývalých dělnických kolonií. Sociálně laděné černobílé snímky z let 2000 až 2008, na kterých je nepochybně patrný vliv pedagoga Jindřicha Štreita, mužeme považovat za počátek dnes již rozsáhlého cyklu Fragmenty Těšínského Slezska a Ostravska," konstatoval kurátor výstavy David Macháč.

"Ještěti, že Jiří Žižka tato mizející místa vnímá, umí najít jejich kouzlo, zachytit jejich atmosféru a mnohé z nich prostřednictvím svého fotoaparátu zaznamenat dríve, než zmizí navěky," uvedl Macháč. "I v dnešní době jsou lidé, kteří zde stále žijí, nebo mnohdy spíše přezívají. A právě tento obraz reality, který mnozí z nás přirozeně odmítají či si jej nechťjí připustit, prostřednictvím svých fotografií ukazuje."

O výstavě

Jiří Žižka: Fragmenty Těšínského Slezska a Ostravska. Galerie **Opera** v **ostravském Divadle Jiřího Myrona**. Kurátor David Macháč. Výstava potrvá do 28. června. Otevřena je vždy hodinu před divadelním představením. Výstavu pořádá **Národní divadlo Moravskoslezské** v **Ostravě** a Institut tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

Nová rovnováha, nová krajina. Poddolovaná krajina Karvinska dostává novou tvář. Zahlazování následků hornické činnosti a rekultivace "civilizované" krajiny mnohdy přináší radikální proměnu rozsáhlých území. Stonava, 2014.

Poddolovaná krajina Karvinska dostává novou tvář. Stonava, 2014.

Postindustriální krajina severní Moravy, zasažená těžbou černého uhlí, hledá svou novou tvář. Na některých místech by na první pohled nikdo nepoznal, že stovky metrů pod povrchem probíhá desítky let hlubinná těžba. Z postindustriální krajiny se stává "nová divočina". Stonava, 2017.

Na území ovlivněném těžbou uhlí dochází k terénním poklesům a změnám reliéfu, kvůli kterým se tato místa nezřídka naplňují podzemní nebo srážkovou vodou a vznikají zde rozlehlá jezera, využívaná například k rybaření. Karviná-Louky, 2018.

Pro zdejší zdevastované a zpustošené prostředí se černé uhlí stalo obrovským bohatstvím a zároveň i osudovým prokletím. Třinec, 2021.

Výtvarně působící artefakt v sousedství největšího průmyslového podniku, Třineckých železáren, na severovýchodě Českého Slezska. Třinec, 2021.

Celý Moravskoslezský kraj se snaží připravit na "ěru po uhlí". Rychlý útlum těžby, která silně ovlivnila nejen krajinný ráz, ale doslova životy v celém regionu, není jen technický proces, ale také sociální. Stonava 2021.

Následky nočního požáru finského domku v bývalé hornické kolonii. Horní Suchá, 2021.

Zanikající svět bývalých dělnických kolonií. Horní Suchá, 2015.

Zanikající svět bývalých dělnických kolonií. Petřvald, 2018.

Zanikající svět bývalých dělnických kolonií, Kolonie Bedřiška, Ostrava-Hulváky, 2021.

Bývalé dělnické kolonie dnes místy připomínají ghetta, ztrácející se v ruinách, černých skládkách a nepotřebném haraburdí, Kolonie Červený Kříž, Ostrava - Mariánské Hory, 2021.

S revitalizací původních hornických domků v Horní Suché nový majitel nepočítá, neboť by byla dražší než jejich demolice a výstavba

nových domů. Horní Suchá, 2021.

Obyvatel bývalé dělnické kolonie v Horní Suché, obce s hornickou minulostí, na zahradě svého domu. Horní Suchá, 2021.

Do několika let hodlá nový vlastník chátrající finské domky zbourat a následně zahájit rozsáhlou revitalizaci celé kolonie. Horní Suchá, 2021.

Bohatství země dobývané hlubinným způsobem silně ovlivnilo nejen krajinný ráz, ale i životy mnoha generací v celém regionu, Kolonie Bedřiška, Ostrava-Hulváky, 2021.

Kolonie Starý Borek, Třinec, 2021

Doubrava, 2021

Kolonie Pokrok, Petřvald, 2021. "Svoje fotografie vnímám jako svědky promlouvající o lidském údělu, skutečných lidech, o překonávání životních zkoušek. Přirozené světlo supluje fotografickým bleskem, který chápu nejen jako pracovní nástroj, ale jako výtvarný prostředek naturalisticky zdůrazňující nejrůznější postmoderní bizarnosti," říká autor.

URL | <https://magazin.aktualne.cz/foto/jiri-zizka-fotografie-ze-souboru-fragmenty-tesinskeho-selzsk/r~2addc32af08f11ec8d680cc47ab5f122/>

[« zpět na začátek](#)